

Vaderna József

Fordított malaszt

Az vitézségről szóló szabad ének,
amelyben Balassi Bálint költő
földönfutóvá válik hazájában.
Csak a nők szerették és az árokparti
bokrok. Fák. Akik a szelet
magukra akasztották.

Isten talán pálcát tör fölöttem,
s pálcá törí el az Istent.

Kiűzettem természetből
természetemből.

Egy madár meghalt
homlokom mögött.

Csontjai koponyámba törtek.

Hallom a halál röptét,
oly vidító mikor elélvezek
valamelyik nőben. Néha keserves
az ég. Zivataros. A villám
fekete ostor.

Lassan himnuszosodom. Többet ér
a vágta, ha lovasodik a szél.

Pej. Karomban szintiszta a vér,
ha a zablát vénámmal is fogom.

Szorítom. Szé a vágta tovább inog:
kiűzetés. Hazámban megtámadott a jog.
Örök pervesztes a lábnyomom.

Már nem állok. Végighaldoklom
 a tájat. Végig a vetetlen ágyat,
 s a kivetett Esztergomot.
 Fantomfájásos dög: nyögök.
 Csütörtököt mond a sereg.
 Tönkrementem. Nincsem az ég,
 de az sem egészen.
 Felhőtlenedik mellem, levegőtlen,
 vízszintes ige. Utolsó versem
 egy fölgújtott kódex emlékezete.
 Nincs rím. Strófa. Csak hastájon
 vágott férfi. Ennyi a mértan.
 Minden szám után a nincs a van.

Az idő ormán olyan az ész,
 pincefalon nemespenész.

Szabadrablásos táj.

Szerelmem száájában felejtem magam,
 s rögtön elszököm.
 Ahogy elröppen nyelvemről az Ámen,
 úgy suhan el minden gyönyör.
 S akit rögtön elfelejtettem,
 a tisztás az erdőnek visszaköszön.

Janicsárrózsák virulnak porladó
 markomban, s kisiúuk férfivé cseperedett
 árulása. Vagy Isten koravén ágyugolyója
 találta el combom, szétlőtte
 herémben a jövőt? Ezután a haldoklás
 ostroma jön szemérmetlenül.

Ajkamban a lihegésed
 költészet és erőszak.
 Ágyékom dönti el:
 nyelved mit is akar,

s örökkévalóságra tárt szád
kettős vércsík, eleven dac
feszül a jajgatáson, s vád
lűktet, fordított malaszt,
Isten tenyere
bár ágyékom

egy fa levele fedi,
volt Anna, Borbála, Judit, Kati,
sóhajtod, nyögöd: ne vedd ki,
oly mindegy Balassa vagy Balassi,

rúgd fel a horizontig combjaid,
fordulj át, térdepelj az éjszakán,
a felhőket veri le az égről a farkam,
míg villám üt agyon, az ám,

az idő farán,
s hasad vergődő pillanatán.

Az utolsó lélegzet végtelen,
mint a vitézség, vagy a magömlés
a lét ágyékában. S itt kering arcom
körül egy légy, fekete szpáhi,
döngicsélése jobban fáj, mint az üszkösödés.

Nyelvem keserű, a semmi is kiszáradt.
Nótákat írtam csak, dallamot.

Nem tudtam hol van az itt, az ott.

Lovam kardomba dőlt. A vér fáradt

keresztény állat.

Vágtáztam. Ittam. Bűnöztem. Szerettem.

Újra vesztettem. Űzettem. Irdatlan

kínban Júlia fenetlen kése lettem.

Úgy járok, akár egy széllel telt akasztófa,

himbál és megnéz a pillanat.

Verejték, a tél magzatvize,
szibériás árvíz sodorja testem
egyre lejjebb.

Jó volt Bálintkodnom a nőikkel
s kardom hegyéről ennem.
Akit megerőszakoltam,
annak csak a szelídsége lesz könnyebb.

Krisztus, s Isten gyönyöre
íratta le velem. Vitézek.
A széles föld földönfutója lettem.
Ahol a lét nem ige.
A főnév a melléknévvel dacol,
s a fogsor a levegőből
harapja ki a káromkodást. Lám
Júliám a végeknél élvez el,
holott kísért a nem lehet,
lovamra teszem, s ringatom,
míg szopogatja gyümölcsöm. Sőt
harapdálja a vérrel telt időt,
az iker-diót. A feszülést.
Combomra írd: meddig élt
az élvezet, s a nedvesség
két szétgyúrt combod között:
minden országhatárnál elszédülök,
s várlak. Hol megvámolják az imát...
Itt a vers félbeszakad.

Örökös fegyverletétel
az ország.

Elkábul kezemben a kard,
a vitézek vállán alszik a szél.
A holtak szemébe jégvirág mart
túlvilági hazát. Palotám a vér,
kapuja az utolsó szívdobbanás.

Se ki, se be.

Még megremeg a mellem,
ahogy a földrengésben
összedőlnek a hitek,
s megroppant híd vezet
Istenig, az végeknél a végtelen.

Nekem a földönfutás is kegyelem.

Ne hívd forradalomnak a lázadást,
haladásnak mindenféle csődületet,
a víz fortyogását gőzzé minőségi
ugrásnak, lovam is szebbet tud
egy kidőlt fán át. Figyeld a strófát,
a kanca ugrását a levegőben -
mennyire egy a vers belsejével:
három földdetérés,
s tizenkilenc levélhullás, az ősz
mennyei suhintása a rímtelen ködben,
előredőlés a megfeszült pillanaton,
Magyarországig és vissza önmagamig.

Csuklómon paragrafus-bilincs,
s törvénytelen fegyőr vezetget
láthatatlanul föl-alá, mintha tudná,
mindent előre elveszíték.
Ha meglát, a templomtorony keresztet
vet rám, s készülődik a végzet.
Fekete macska vonszolja a balsorsot?
Belerúgok én, úgy belerúgok,
nyávogva repül át a várárkon:
a jog taláros mocsok.

A szél felkúszik a fára,
s rögtön le is esik.
Rázza, rázza magát egy kicsit,
aztán ha jamban eltörik.

Elejtem a szabadságot.

Nincs.

Hadonászó kézen a bilincs.

A nyitott ajtón nincs kilincs,

újra kattán a nincs.

S átfájnak gerincemen a perek:

nem birtokom hazám,

csak helye lézengésemnek,

kamarillák, rizsporos, fürtös körmondatok

futtatnak, mint az ebet -

földemen nem védhetem váram,

hát szaladok, vár lengyel nagyúr,

várandóságát Zsuzsanna ágyasának.

A szél a Bibliát

lapozza vállamon.

Futok.

Mindig más szívtáj felől

dobog az oltalom.

Alig vagyok.

Vagy: nem vagy: ok.

Az ellenség nyakával játszom,

de belepusztulok.

Összehajtom a gravitációt,

s Isten inog a tulsó parton.

Hátamra szorítom a hátam,

s horkolásommal horzsolom az eget.

Csak versben nincs kész a ciklus.

Milyen nap van ma? Hétfőzőlyom?

Hamisvádkedd? Szerdacelia?

Felsőgáruláscsütörtök? Esztergompéntek?

Juliaszombat? Vasárnaphalál?

Mindegy. Ez a hét is megtalál,

s úgy múlnak el a nők, ahogy a hazugságok,

semmi sem marad belőlem,

csak az erőszak nyoma -

félájult éjszaka színe a hajnalon.

Akit tettenértek, én vagyok.
 S nem ismertek meg: itt vagyok.
 Átbolyongok a tájakon,
 s elherdált szerelmeiken.
 Unom. Megkerülök három
 csiklót, sárga darázson repülök
 a szívig, majd a legutolsó
 dobbanásig zuhanok. Úgy fájok,
 ahogy kirántom kardom,
 s legeslegutolsó becsületem.
 S miközben kilövettem a kint,
 jajgat. OH. ÁH. Nyomd. Azt.

Az ám...

Tulipán. Csattanva csukódik be,
 s nyílik ki ágyékom körül
 a nyár.

Vedeljünk bort babám
 a szájjóriáskerekén,
 pohár-széli hintáján.

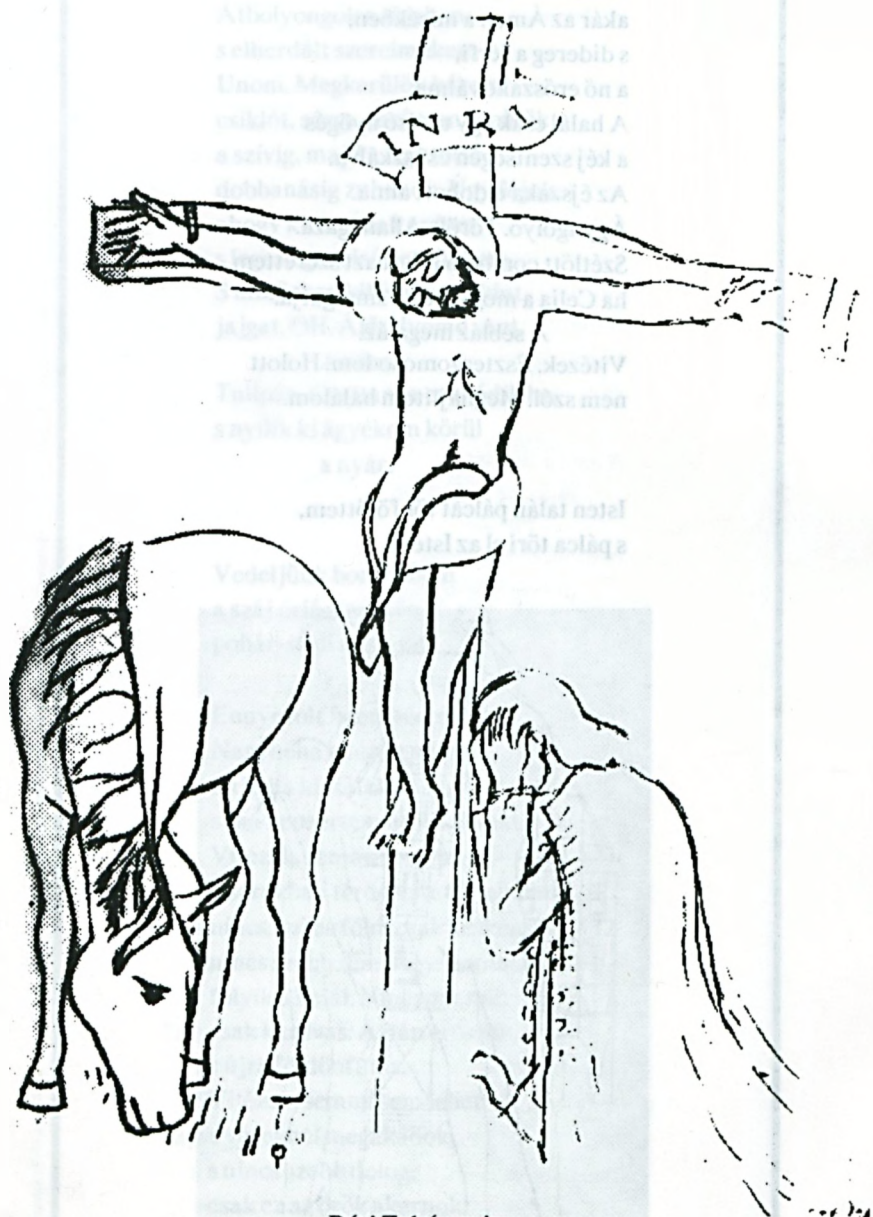
Ennyi volt Isten, szerelem.
 Nagynéha letérdepeltem.
 Fáj, ha kidőltek a fák,
 soha nem értem utol a Dunát.
 Vitézek, semmi sem lehet,
 a sarokban térdpeltetik lelkem,
 nincs széles föld, csak keskeny,
 nincs szebb sem. Ágyékomnál
 folyik a halál. Nincs gyerek,
 csak kardvas. Aztán erőszak,
 s újra földönfutás.
 Vitézek, semmi sem lehet,
 a végeknél megakadok,
 s nincs szebb dolog,
 csak ez az örök akarnok:
 okozaton az ok,

s a legvégtesebb dadogásom.
Félek,
akár az Ámen a misékben,
s didereg a férfi,
a nő erőszakos álma.
A halál csak egy utolsó nyögés
a kéj szentségén csúszkálva.
Az éjszaka eldobott alma.
Ágyugolyó. Török. Allah igaza.
Széllőtt combom felett azt szerettem,
ha Celia a mogyoróim símogatja.
A sebláz megaláz.
Vitézek. Esztergomosodom. Holott
nem szól. Meghajlítom halálom.

Isten talán pálcát tör fölöttem,
s pálcá töri el az Istent.

Réti Zoltán rajza

Réti Zoltán rajza